

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

Kriterij: 0-49%=nms; 50-62%=zd(2); 63-75%=db(3); 76-88%=pd(4);

89-100%=odl(5)

TEST – BESEDA, SLOVARJI
W

Pozorno preberite navodila , odgovorite na vprašanja in rešite naloge.

– Odgovarjajte s celimi stavki!

Pri zapisovanju odgovorov pazite tudi na jezikovno pravilnost.

1. Preberite naslednje besedilo in odgovorite na vprašanja.

6t/

Kamnita ograda Gulaka

Na Slovenskem so se še dolgo ohranjali ostanki poganstva. Odmevi tega so bili živi še pred nedavnim. Pavel Medvešček poroča v knjigi Skrivnost in svetost kamna o skrivnostnem prostoru, imenovanem Gulaka. Karel Trampuž (po domače Čonti) iz Temnice blizu Kostanjevice na Krasu mu je leta 1961 pripovedoval, da je naletel na kamnito ogrado brez vhoda. Njegov oče je menil, da so ogrado naredili Gorjani.

.

M. Mihelič

- Kaj je tema tega besedila? 1
- Kje je tema izražena? 1
- Kdo je sporočevalec? 1
- Določite vlogo tega besedila. Svojo izbiro utemeljite. 1 + 2

2. Primerjajte naslednji povedi. - Obkrožite poved, ki vsebuje nadpomenko.

1t/

Kitara je to, kar ima šest strun, na katere brenkamo s prstii ali z brenkalom.

Kitara je glasbilo, ki ima šest strun, na katere brenkamo s prstii ali z brenkalom.

3. Obkrožite besede, ki poimenujejo predmetnost oz. svet okrog sebe.

- Za napačno rešitev se odbije 1t.

Drevo zelen zanimiv gozd pred za pozimi domov ker joj učenec oh 2t/
miza

- 4. Prečrtajate besedo, ki ne spada v dano tematsko polje. 1t+ 1t/
- Svojo izbiro utemeljite.**

knjižnica – hišnik – oko – učilnica – telovadnica – tabla – klop

- 5. Obkrožite besede iste besedne družine.**

- Za napačno rešitev se odšteje 1 t.

pisariti – pisateljevanje – pisati – pisarnica – pisava – 4t/

pisec – pisatelj

Zapišite izhodiščni koren besed besedne družine: 2t/

- 6. Prevzete besede napišite tako, kot morajo biti zapisane po pravilih slovenskega pravopisa. 5t/**

pizzerija allegro

weekend netto

kakao

- 7. Iz besednih zvez tvorite nove besede. 4t**

tak, ki je kot otrok

to, kjer se drsa

spraviti v novce

nižja skupina

8. Oglejte si razlago besede hlače v Slovenskem etimološkem slovarju in odgovorite na na vprašanja.

- Ali beseda izvira iz italijanščine? 1t/
- Ali je beseda razširjena v vseh slovanskih jezikih? 1t/
- Utemeljite, ali je beseda prevzeta ali domača beseda.
- Utemeljitev zapишite v eni povedi. 2t/

**Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana
Šolsko leto 2009/2010**

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

Kriterij: 0-49%=nms; 50-62%=zd(2); 63-75%=db(3); 76-88%=pd(4);
89-100%=odl(5)

TEST – BESEDA, SLOVARJI
Q

Pozorno preberite navodila, odgovorite na vprašanja in rešite naloge.

– Odgovarjajte s celimi stavki!

Pri zapisovanju odgovorov pazite tudi na jezikovno pravilnost.

1. Besedi ČUSTVO dodajte 3 podpomenke. 1t/

2. Primerajte besedi rumen in dolgočasen. Odgovorite na vpašanje in rešite nalogo.

- S katero besedo poimenujemo svoje razmerje do predmetnosti, s katero pa splošno veljavno lastnost predmetnosti? 1t/

Svoj odgovor ponazorite z dvema ustreznima povedima. 2t/

3. Iz besednih dvojic izpišite slogovno zaznamovano besedo in ji določite vrsto zaznamovanosti.

šopirit se – hvaliti se 1+1

sukanec – cvirn 1 + 1

pnevmonija – pljučnica 1+1

4. Besedi jezik določite pomene. 3t/

- Pogovarja se z opicami v njihovem jeziku.
- Med obuvanjem je poravnal jezik pri čevlju.
- Ob tem dogodku so imeli jeziki dosti dela.

5. Obkrožite besede, ki ne spadajo v isto besedno družino. 2t/

- Za napačno rešitev se odšteje 1 t.

zmaj - zmajevati – zmajar – zmahan – zmajeglav –
zmajarstvo - zmajski

6. Strokovnim izrazom (términom) pripišite, katerim strokam pripadajo. 5t/

potenca	oporoka
medmet	podpičje
blanširanje	

7. Razložite, kaj pomenijo naslednji frazemi. 4t/

v potu svojega obraza	–
grešni kozel	-
prižgati zeleno luč -	
pobrati šila in kopita	-

8. Preberite, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju razložena beseda miš in odgovorite na vprašanja.

- Od kod izvira beseda miš? 1t/
- Izpišite hrvaško in srbsko obliko besede. 1t/
- Zakaj besedo miš uvrščamo med domače besede? 2t/
 - Odgovor zapišite v eni povedi.

**Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana
Šolsko leto 2009/2010**

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

**Kriterij: 0-49%=nms; 50-62%=zd(2); 63-75%=db(3); 76-88%=pd(4);
89-100%=odl(5)**

TEST – BESEDA, SLOVARJI

C

Pozorno preberite navodila, odgovorite na vprašanja in rešite naloge.

– Odgovarjajte s celimi stavki!

Pri zapisovanju odgovorov pazite tudi na jezikovno pravilnost.

1. Preberite naslednje besedilo

Predbožična oz. prednovoletna mrzlica ni čas samo za trgovce, temveč tudi za tatove. Dolgorstneži imajo veliko dela po polnih trgovinah in gneči na ulicah. Pazite na svoje žepe in torbice, da ne bo vaš denar v veselje kakšnemu zmikavtu.

- Izpišite besede, s katerimi so poimenovane osebe, ki kradejo. **2t/**

- Kako imenujemo te besede? **2t/**

- Kako imenujemo te besede glede na njihovo pomensko vrednost? **2t/**

2. Besedo drag primerjajte z besedama nedrag in poceni. – Izpišite njeno pravo protipomeko.

Protipomenka: **1t/**

Kaj so protipomenke? **2t/**

Z besedama drag in njeno protipomenko tvorite ustrezni povedi. **2t/**

3. Iz povedi izpišite frazeme. Kaj poimenujejo?

Janez in Marko sta se gledala kot pes in mačka. 1t + 1t/

Mladenič je nosil glavo na prodaj. 1t + 1t/

4. Obkrožite skladenjsko podstavo tvorjenke.

glodalec : sesalec, ki ima štiri sekalce podaljšane - ta, ki gloda

čistiti: delati čisto - odstranjevati umazanijo, prah

obrobje: obrobni, zunanji del celote - to, kar je ob robu

5. Navedite, kateri so zemljepisnostični jeziki slovenskega jezika. 2t/

6. Navedite, katere vrste prevzetih besed poznamo. Za vsako vrsto navedite tudi primer.

2t + 2t

7. Oglejte si slovarski sestavek iz Slovarja slovenskega knjižnega jezika in rešite naloge.

4t

- Kateri besedni vrsti pripada geslo?
- Izpišite glavo geselskga sestavka.
- Koliko pomenov ima beseda?
- Izpišite osnovni pomen besede.

poléti -a s (e)

1. del leta med pomladjo in jesenjo:
poletje je minilo, nastopila je jesen; do poletja so končali delo; vrniti se sredi poletja; suho, vroče poletje; ekspr. to je pravo tropsko poletje / ekspr.: vedno bolj vroče je, gremo že v poletje; pomlad se je nagnila v poletje / čez poletje je hodil delat k sosedu; star. potok v poletju skoraj presahne poleti; umrl je lansko poletje
- ♦ astr. astronomsko poletje doba od poletnegra sončnega obrata do jesenskega enakonočja; etn. Martinovo poletje doba lepega vremena okoli 11. novembra; meteor. babje poletje doba lepega vremena v začetku jeseni; indijansko poletje na ameriškem severu babje poletje // za ta del leta značilno stanje narave: v dolini je bilo še poletje, v hribih pa že jesen; pozno poletje ga je navdalo z otožnostjo / zunaj je poletje poletno vreme; pren., knjiž. v njihovih srcih je poletje
 - 2. ekspr., s prilastkom doba največje življenske moči: njegovo poletje že mineva
 - ekspr. biti v poletju moči njegova moč se je razvila do največje mere; knjiž. fant s sedemnajstimi poletji star sedemnajst let

4. Kako je beseda junaštvo povezana z besedami pogum, hrabrost, neustrašenost? 2t/

- Besedi hrabrost določite koren. 3t/

5. Naslednje besede uvrstite v razpredelnico. 5t/

Snežiti, poletje, leto, mušica, muha.

Tvorjenke	Netvorjenke

6. V naslednjih povedih podčrtajate ustrezeno besedo. 5t/

Razširili smo časniško / častniško rubriko Šolstvo.

Večina dijakov stremi /strmi za boljšimi ocenami.

To moremo / moramo narediti do jutri, drugače bo narobe.

V sodobnem svetu ljudje iščejo izgubljeno duševnost / duhovnost.

Vsi zavarovanci so upravičeni / opravičeni do denarnega nadomestila zaradi bolezni ali poškodb.

7. Preberite, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju razložena beseda rekelc in odgovorite na vprašanja.

- Iz katerega jezika izvira beseda? 2t/

- Navedite, za katero vrsto prevzete besede gre. 2t/

- 1. V čem se loči tvarna stran besednih dvojic zima in miza?** 4t/
- 4. Obkrožite besede iste besedne družine.**
- Za napačno rešitev se odšteje 1 t.
- jezljivka jezikav jezikoslovec jezičiti jezikalo jez
- 1. Obkrožite besede, ki poimenujejo predmetnost. – Za napačno rešitev se odbije 1 točka.** 4t/
- Drevo, zelen, zanimiv, pozimi, učenec, trava, ker, za, klop
- 2. Preberite naslednje besedilo in odgovorite na vprašanja.**
- »Ali imaš domačo nalogu?« je Petra vprašala Majo. Ta ji je podala zvezek in jo opozorila: »Nikar ne prepisuj, profesorica bo pregledala naše naloge.« »Ne boj se,« je odgovorila Petra, »tudi sama poznam nekaj pregovorov, npr. Roka roko umije, Vrana vrani ne izkljuje oči, Dobro blago se samo hvali, Rana ura, zlata ura ...« »Potem pa mojega zvezka sploh ne potrebuješ,« je končala pogovor Maja.
- Izpišite besede, ki so zapisane z veliko začetnico, ker stojijo na začetku samostojne povedi. 2t/
- Zakaj je z veliko začetnico zapisana beseda Nikar? 2t/
- Zakaj so z veliko začetnico zapisane besede Roka, Vrana, Dobro, Rana? 2t/
- 3. Podčrtajte pravilni zapis oz. obliko prevzetih besed.**
- Sokrates - Sokrat Korsika - Korzika 1t/
- jogging – džoging pegueot - pežo 1t/
- Odgovorite na vprašanje.**
- Kako imenujemo prevzete besede, ki so popolnoma prilagojene slovenskemu jeziku? 2t/

1. Kaj poimenujemo z besedami zanimiv, menda, joj, oh?

2t/

Primerjajte naslednji povedi.

1t/

Nekaj dijakov bo moralo še enkrat pisati test. – Gregor, Ana in Vid bodo morali še enkrat pisati test.

- Obkrožite poved, v kateri so poimenovani predstavniki skupine.

2. Preberite naslednje besedilo in odgovorite na vprašanja.

Henrik Pomorščak

Mož, ki je je dal pobudo za prvo portugalsko odpravo v čezmorske dežele, se je rodil leta 1394. v Oportu kot tretji sin kralja Janeza I. Portugalskega in njegove žene Filipe. Princ Henrik je svoje življenje povsem posvetil odkrivanju sveta.

- Iz besedila izpišite vsa lastna imena bitij.

2t/

- Zakaj po dve besedi v imenu Henrik Pomorščak in Janez I. Portugalski pišemo z veliko začetnico?

2t/

- V katero vrsto lastnih imen spadajo alegorične poosebitve (Sreča, Smrt ...)? 2t/

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

Kriterij: 0-49%=nms; 50-62%=zd(2); 63-75%=db(3); 76-88%=pd(4);

89-100%=odl(5)

TEST – BESEDA

|

Odgovorite na vprašanja in rešite naloge. – Odgovarjajte s celimi stavki!

Pri nalogah označene z (J) se upošteva tudi jezikovna pravilnost.

1. Odgovorite na vprašanja. 4t

- Iz koliko glasov sestoji beseda **obljubiti**?
- Iz katerih glasov sestoji beseda **obljubiti**? – Izpišite jih.
- Katero besedo dobimo, če v besedi **obljubiti** izpustimo 1., 2., 3., 4. glas oz. črko? – Zapišite to besedo.
- Iz česa je sestavljena tvarna stran besede?

2. Preberite naslednje besedilo in odgovorite na vprašanja.

Ljubljana leži v južnem delu Ljubljanske kotline, ob 1,5 km širokih Ljubljanskih vratih, prehodu med Ljubljanskim barjem na jugu in Ljubljanskim poljem na severu. Tu si je reka Ljubljanica vrezala pot skozi nizko gričevnato pregrado iz karbonskih glinavcev in peščenjakov. Ti sestavljajo na zahodu Rožnik in Šišenski hrib, na zahodu pa Grajski grič in Golovec, ki sta del najbolj zahodnih obroakov Posavskega hribovja.

- Iz besedila izpišite nenaselbinska imena. 2t/

- Utemeljite njihov zapis. 2t/

3. Preberite besedilo.

Trije poškodovani in gmotna škoda je posledica prehitre vožnje. Mladoletni fant je vozil osebni avtomobil po Celovški cesti v Ljubljani. V bližini podvoza pri Tivoliju je zapeljal čez robnik. Vozilo se je obrnilo na bok in trčilo v tovornjak kamniškega avtoprevoznika. Voznik še nima vozniškega dovoljenja.

Iz besedila izpišite besede, ki spadajo v isto besedno družino kot podčrtana beseda.

3t/

Zapišite izhodiščni koren besed: **3t/**

4. V naslednjih besedah določite vrsto podčrtanih morfemov. 5t

	Koren	Obrazilo	Končnica
<u>desetak</u>			
<u>lasnica</u>			
<u>zima</u>			
<u>ponoči</u>			
<u>zdravje</u>			

5. Slogovno zaznamovane besede v spodnjih povedih podčrtajte in jih zamenjajte z nezaznamovanimi besedami. - Povedi v celoti zapišite še enkrat.

5t/

Moramo vas prebukirati, ker niste pravočasno potrdili svojega prihoda.

Končno je zadel trojko.

Ima same petke.

Vedno ga je jemala s seboj v teater.

Ves dan je klobasaril o svojih avtomobilih.

6. Izpišite stvarna lastna imena in navedite ter navedite, kaj poimenujejo.

- Uporabite male tiskane ali pisane črke ter uporabite ustrezno začetnico. 6t/

KARITAS – OSNOVNA ŠOLA – SLOVENSKI PRAVOPIS – MELODRAMA - INDUSTRIJA
USNJA VRHNIKA – DEČEK S PIŠČALKO -- DELAVSKO ZDRUŽENJE - TEKSTILNA
TOVARNA – GASILSKO DRUŠTVO – SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE –
SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

**7. Preberite, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju razložena
beseda reka in odgovorite na vprašanja.**

- Ali je beseda domača ali je prevzeta. 2t/

- Kako so slovenskemu jeziku prilagojene sposojenke? 2t/

1. Oglejte si besedo plišast. 4t

Iz katerih glasov je sestavljena beseda plišast?

Zapišite koren besede plišast.

Navedite, kateri morfem ima ob korenu beseda plišast.

Kateri pomen ima ta morfem?

IV. V povedih podčrtajte čustveno zaznamovane besede in navedite, kaj izražajo.

4t/

Ani mi je včeraj posodila slovar.

Ta kmetavz me po pouku ni počakal, čeprav mi je obljudil.

Fant je bil močnejše postave.

Tiste kislice ni nihče maral.

III. V spodnji skupini besed prečrtajte besede, ki NE spadajo v besedno družino besede ZOB.

3t/

zobač, zobalo, zobanje, zobar, zobarski, zobatec, zobati, zobat

Besedam iste besedne družine določite koren:

1t/

3. Preberite razlago besede slovar iz Slovenskega etimološkega slovarja in odgovorite na vprašanja.

- Ali je beseda slovar domača beseda?

- Svoj odgovor utemeljite.

- Kako imenujemo prevzete besede, ki jih deloma prilagodimo slovenskemu knjižnemu jeziku?

- Razložite, kako je nastala beseda mijav.

4. Napišite, iz katerih besed so nastale spodnje tvorjenke.

Smrekovina

Smrečje

Repek

Fantičev

Miška

Odgovorite na vprašanje.

- Kaj je obrazilo?

2. Med spodnjimi poimenovanji obkrožite stvarna lastna imena in navedite, kaj poimenujejo.

- Zakaj stvarna lastna imena pišemo z veliko začetnico?

Karitas – osnovna šola – Slovenski pravopis – melodrama – Industrija usnja Vrhnika – Deček s piščalko – Samorastniki – Pohorski bataljon – delavsko združenje – tekstilna tovarna – Klinični center Ljubljana – Slovnesko narodno gledališče – Festivalna dvorana – gasilsko društvo – Slovenska akademija znanosti in umetnosti – Lesnina

I. Besede iz povedi Letos smo pri pouku umetnostne zgodovine obiskali

Narodno galerijo razvrstite v preglednico.

2t /

Polnopomenske b.	Slovnične b.	Naklonske b.	Kazalne b.

TEST -

I. Besede iz povedi Klobuki najvišjih gor so bili močno oviti v gosto meglo

razvrstite v preglednico. **2t /**

II. Preberite naslednje dvojice povedi in določite, ali sta podčrtani besedi

večpomenki ali enakozvočnici.

4t/

Bil je do pasu gol. - Zadel je odločilen gol.

Ptič je razprostrl krila. - Sedel je poleg desnega krila.

Mira je dobra plezalka. - Bršljan je škodljiva plezalka.

Tine je dober mešalec betona. - Kupili so nov mešalec.

Pozorno preberite navodila in rešite naloge. Na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na pravopis. Za vsakih 5 pravopisnih napak se odbije 1 točka.

- I. Besede iz povedi **Hudo poškodovan in velika gmotna škoda je posledica neprimerne vožnje** razvrstite v preglednico. **2t /**

Polnopomenske b.	Slovnične b.	Naklonske b.	Kazalne b.

1 točka.

I. Besede iz povedi **Družabni otroci se bolj malo zanimajo za druge vrstnike** razvrstite v preglednico. **2t /**

Polnopomenske b.	Slovnične b.	Naklonske b.	Kazalne b.

I. Besede iz povedi **V nedeljo sem na TV poslušal dober komentar Jožeta Vajevca** razvrstite v preglednico. **2t /**

Polnopomenske b.	Slovnične b.	Naklonske b.	Kazalne b.

V. Preberite, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju razložena beseda sfinga in odgovorite na vprašanja. **6t/**

- Navedite, kako je prišla beseda v slovenski jezik.
- Iz katerega jezika je beseda prevzeta?
- Navedite, kako so slovenskemu jeziku prilagojene tujke.

TEST - Beseda, pravopis
Z

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost. - Jezikovna pravilnost se točkuje s 4 točkami.

1. Pridevnikom pripišite protipomenke. 4t

- oster nož
- oster ovinek
- ostra kritika

Odgovorite na vprašanje.

- Kaj so protipomenke?

2. Preberite slovarski sestavek. 3t

- Določite pomensko vrednost besede.
- Ali je beseda enakozvočnica? – Svoj odgovor utemeljite.
- Izpišite terminološki kvalifikator.

Odgovorite na vprašanje.

- Kaj je koren besede?

6. Besede iz povedi uvrstite v preglednico.

Občane vljudno vabimo na ogled predstave.

2t

Polnopomenske besede	Naklonske besede	Slovnične besede

7. Jezikovna pravilnost.

4t

Vsakih 5 napak = minus 1 točka.

2. Preberite razlago besede hlače iz Slovenskega etimološkega slovarja in odgovorite na vprašanja.

- Ali je beseda hlače domača beseda?
- Svoj odgovor utemeljite.
- Ali beseda izvira iz italijanščine?
- Zakaj je beseda, glede na stopnjo prilagojenosti slovenskemu jeziku, sposojenka?

4. Ugotovite, ali je v naslednjih primerih velika začetnica uporabljena pravilno.

- Svoje odgovore tudi utemeljite.

prodaja mesečnih vozovnic

Gospa
Majda Lehar
Trg Rudolfa Maistra 13
2000 Maribor

odvetnik
Matjaž Gnilšak

5. Koliko sonetov ima Prešernov Sonetni venec?

6. Razložite, kaj je akrostih?

7. Razložite, kaj sestavlja Magistrale Prešernovega sonetnega venca?

8. Poimenujte avtorja romana Vojna in mir.

9. Razložite pojem personalni pripovedovalec.

10. Navedite 4 glavne osebe romana Gospa Bovary.

11. V katero smer realizma uvrščamo novelo Plašč? - Zakaj?

Jezikovna pravilnost

1. Besedi na levi izberite ustrezan pomen.

3. Vstavite, kar manjka.

Hipoteza je _____, ki ni dokazana, je le verjetna.

Gornik je _____, ki piha z gor, s hribov.

Kemija je _____, ki preučuje sestavine snovi.

Odgovorite na vprašanje.

- Kaj so nadpomenke?

- V Eneidi je Vergil v epskih verzih izpovedal, kako so trojanci iskali svoj novi dom.

- Enej je bil sin trojanskega junaka Anhiza in boginje Venere.

Jezikovna pravilnost.

2. Vpišite, kar manjka.

je trdna oblika vode.

je čutilo za sprejemanje svetlobnih dražljajev.

je hiter in nehoten odziv na dražljaj.

Odgovorite na vprašanje.

- Kaj so podpomenke?

5. Navedite, katere dele ima Prešernova pesnitev Krst pri Savici?

6. Poimenujte 6 oseb iz pesnitve Krst pri Savici.

7. Kdo je Jevgenij Onjegin? - Predstavite ga.

8. Kdo je avtor pesnitve Romanje grofiča Harolda?

9. Navedite smeri realizma.

10. Poimenujte 3 glavne osebe romana Vojna in mir.

11. Kaj je ideja novele Plašč Nikolaja Vasiljeviča Gogolja?

2. Preberite slovarske sestavek. 3t

- Katero geslo je obravnavano v navedenem slovarskem sestavku?
- V katerem delu sestavka najdemo podatke o besedni vrsti, ki ji pripada geslo? - Poimenujte ta del sestavka.
- Izpišite zaglavje slovarskega sestavka.

3. Opazujte pomena besed etičen in etničen. 4t

etičen – nraven, nravstven etničen – naroden, narodnosten

Tvorite dve smiselnі povedi, v katerih boste prikazali pomen obeh besed.

Besedi etičen in etničen sta (obkrožite en ustrezni odgovor):

protipomenki sopomenki blizuzvočnici

Svoj odgovor utemeljite.

5. Odgovorite na vprašanje. 5t

Kako imenujemo prevzete besede, ki jih deloma prilagodimo slovenskemu jeziku?

Ali je podčrtana prevzeta beseda zapisana prav?

Vazi se s peguetom. DA NE (obkrožite pravilni odgovor)

Katere vrste domačih besed poznamo?

6. Opazujte besedo čestitam in odgovorite na vprašanja. 4t

Obkrožite ustrezan odgovor.

- Beseda **čestitam** poimenuje
- prvino predmetnosti.
 - logično razmerje v predmetnosti.
 - razmerje do naslovnika.

Kaj v besedi čestitam pomeni morfem -m?

Ali ima morfem -m v besedi stvarni ali abstraktni/slovnični pomen?

Poimenujte morfem -m v besedi čestitam.

7. Jezikovna pravilnost. 4t

Vsakih 5 napak = minus 1 točka.

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST - Beseda

I

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost. Jezikovna pravilnost se točkuje s 4 točkami.

2. V slovarskem sestavku označite in poimenujte dele slovarskega sestavka. 3t

3. Besede iz povedi uvrstite v preglednico. **2t**

Predstava Hamleta menda zaradi bolezni odpade.

Polnopomenske besede	Naklonske besede	Slovenične besede

4. Podčrtajte pravilni zapis oz. obliko prevzetih besed. 5t

Odgovorite na vprašanje.

Kako imenujemo prevzete besede, ki jim nikakor ne pričagodimo slovenskemu jeziku.

7. Jezikovna pravilnost.

Vsakih 5 napak = minus 1 točka.

1. Besede razčlenite na osnovo in končnico.

beseda	osnova	končnica
nesreča		
njun		
stanujete		
ona		
Vili		
Marko		
sojenje		
divjaške		
vreme		

3. V povedi popravite napačne oblike besed in poved še enkrat pravilno zapišite.

Enojajčna dvojčka nastaneta, ko se oplojeno jajče razcepi na dva ločena dela.

Zapis:

4. Samostalnike v oklepajih postavite v pravilen sklon ter dopišite ime sklona, v katerega ste postavili samostalnik.

Tako velikih (ladje) nisem še nikoli videl.

Zaradi (bolezen) ni prišel v šolo.

Za (bukev) je bilo skrito kolo.

5. Odgovorite na vprašanje.

Kaj so samostalniški zaimki in kaj z njimi poimenujemo?

6. Števниke zapišite s črkami.

8.706 tolarjev

9. 1. 2003

33

8. Iz povedi izpišite pridevniške zaimke, jih poimenujte in zapišite vprašalnico.

Otroci, ne dotikajte se nobenega predmeta.
Toliko čaja nisva popila še nikoli.

pridevniški zaimek	vrsta zaimka	vprašalnica

2. Odgovorite na vprašanje.

Kako imenujemo besede, katerim se oblika spreminja?

3. Besede iz spodnjih povedi razvrstite med:

- samostalnike:
- posamostaljene pridevниke:
- samostalniške zaimke:

Nisem hotel ostati v breme dekletu.
Samo bolni zna ceniti zdravje.
Dežurni nam je prinesel okrožnico.

4. V povedih popravite napačne oblike besed in povedi še enkrat zapišite.

- Za spomladansko potepanje spletemo otroku bombažni nogavički.
- Očes nisem mogel odvrniti od nje, tako mi je bila všeč.

5. Samostalnike v oklepajih postavite v pravilen sklon ter dopišite ime sklona, v katerega ste postavili samostalnik.

Moje (hči) dolgo ni bilo domov.

Večkrat se pogovarjava o (otroci) .

Vsako (mati) skrbi, da ne bi njen otrok zašel na kriva pota.

7. Števnike zapišite z besedami.

202 posnetka

29

1130 ljudi

8. Iz povedi izpišite pridevniške zaimke, jih poimenujte in zapišite vprašalnico.

Moj dežnik je rumen.

Prijatelj, ki stanuje v Piranu, me je obiskal v nedeljo.

pridevniški zaimek	vrsta zaimka	vprašalnica

3. Odgovorite na vprašanje.

Na podlagi česa samostalnike razvrščamo v sklanjatve?

4. V povedih popravite napačne oblike besed in povedi še enkrat zapišite.

Ali naj obujem sandala ali natikače.

Zlati prinašalci, starša z odličnimi ocenami, naprodaj.

5. Samostalnike v oklepajih postavite v pravilen sklon ter dopišite ime sklona, v katerega ste postavili samostalnik.

Zaradi (bolezen) ni prišel v šolo.

Poslovili so se s (pesem).

Za (bukev) je bil skrit neznanec.

7. Števnike zapišite s črkami.

36

2089 pohodnikov

101. pohodnik

8. Iz povedi izpišite pridevniške zaimke, jih pojmenujte in zapишite vprašalnico.

Nikakršnega ponočevanja ne dovoli.

Gregorjevega dežnika nismo nismo nikoli našli...

pridevniški zaimek	vrsta zaimka	vprašalnica

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST - Oblikovna stran besed, samostalniška beseda
J

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost.

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Besede po, oddaljenost, osem, tudi, mijav, slovenski, velikost, ves, resno razvrstite na pregibne in nepregibne. Eno besedo lahko uvrstite samo enkrat. (3 t)

Pregibne besede:

Nepregibne besede:

(4, 5 r - 1 t; 6, 7 r - 2 t; 8, 9 r - 3 t)

2. Samostalnikom določite sklon. - Zapišite ime sklona. (3 t)

nalogo dateljnom prevzetnostim

kozarcih popotniki fantov

barve mizam suknjo

(3 r - 1 t, 6 r - 2 t, 9 r - 3 t)

3. Samostalnike postavite v rodilnik ednine in ugotovite do katere premene je prišlo. (6 t)

samostalnik	rodilnik ednine	premena
mizar		
strah		
hektar		

4. Napačne sklonske oblike zapišite pravilno. (4 t)

- s Stankotom

- s košom

- s Franjom

- z zobami

5. Samostalnik oko postavite v pravi sklon in število. (4 t)

- Z gledamo.
- Obe sta vneti od prepiha.
- Andraž ima lepe .
- V so se mu nabrale solze veselja.

6. Osebne zaimke, zapisane v oklepajih, postavite v ustrezni sklon. (4 t)

Kaj si povedala o (ona) ?

Videli smo (onadva) , ko sta se poslavljal.

Prepričali smo (on) , da zmore tudi to.

Pri (ti) smo se vedno dobro počutili.

7. Iz povedi izpišite osebne zaimke ter jim določite osebo, število in sklon. (6 t)

Tine, Klara in jaz smo se odpravili v botanični vrt.

To pismo je pustil zame.

Vsak dan so nas iz časopisa gledali obrazy, ki so poosebljali moč in oblast.

(os. zaim. - 1 t; os., št., skl. - 1 t)

8. Vstavite ustrezno obliko nikalnega zaimka. (4 t)

- Z se ni mogel pohvaliti.
- O se še nismo dogovorili.
- mi ne bo ukazoval.
- ne bomo čakali.

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

**TEST - Oblikovna stran besed, samostalniška beseda,
književnost**
J - 1

**Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki
in pazite na jezikovno pravilnost.**

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

**1. Besede po, oddaljenost, osem, tudi, mijav, slovenski, velikost, ves, resno razvrstite na
pregibne in nepregibne. Eno besedo lahko uvrstite samo enkrat. (3 t)**

Pregibne besede:

(4, 5 r - 1 t; 6, 7 r - 2 t; 8, 9 r - 3 t)

2. Samostalnikom določite sklon. - Zapišite ime sklona. (3 t)

nalogo dateljnom prevzetnostim

kozarcih popotniki fantov

barve mizam suknjo

(3 r - 1 t, 6 r - 2 t, 9 r - 3 t)

**3. Samostalnike postavite v rodilnik ednine in ugotovite do katere premene je prišlo.
(6 t)**

samostalnik	rodilnik ednine	premena
vrat		
šcene		
pleme		

4. Napačne sklonske oblike zapišite pravilno. (4 t)

- s Stankotom

- s košom

- s Franjom

- z zobami

5. Iz povedi izpišite osebne zaimke ter jim določite osebo, število in sklon. (6 t)

Meni tega res ni treba praviti.

Ne morem jima pomagati, ker tudi sam nimam dovolj denarja.

Ali naj pismo pokažem tudi njemu?

(os. zaim. - 1 t; os., št., skl. - 1 t)

6. Vstavite ustrezno obliko nikalnega zaimka. (4 t)

- Z se ni mogel pohvaliti.
- O se še nismo dogovorili.
- mi ne bo ukazoval.
- ne bomo čakali.

7. Odgovorite na vprašanja.

- Kaj je lirsko-epska pesnitev? (1 t)

- Navedite, kaj je tema 8. soneta Prešernovega Sonetnega venca. (1 t)

- Navedite, v katero obdobje Prešernovega ustvarjanja spada pesnitev Krst pri Savici. (1 t)

- Navedite katere pesniške oblike sestavlja Prešernovo pesnitev Krst pri Savici. (1 t)

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST - Oblikovna stran besed, samostalniška beseda

K

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost.

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Oglejte si zgradbo besede gimnazija in izpišite: (3 t)

- podatek za "ženski spol":
- podatek za "srednja šola za splošno izobrazbo":
- podatek za "ednino imenovalnik":

Pazite na pravilnost zapisa.

2. Samostalnikom v imenovalniku določite število. (3 t)

poslušalca	Kozje	Trbovlje
Vransko	vabili	sadje
Adlešiči	obresti	kri

(3 r - 1 t, 6 r - 2 t, 9 r - 3 t)

3. Samostalnike postavite v rodilnik ednine in ugotovite do katere premene je prišlo. (6 t)

Samostalnik	Rodilnik ednine	Premena
car		
natakar		
tat		

4. Napačne sklonske oblike zapišite pravilno. (4 t)

- v diskotu
- pri bifetu
- sinkota

- z bratecom

5. Samostalnik drva postavite v pravi sklon. (4 t)

- Pridni gospodar že razmišlja o .
- Šepal je proti domu z pod pazduhu.
- Pri nas je največ borovih .
- je treba narediti streho, sicer zgnijejo.

6. Namesto naglasne oblike osebnih zaimkov uporabite naslonske in povedi še enkrat napišite. (4 t)

Njo je srečal in potem sta šla na kavo.

Kako je njemu to uspelo?

Večkrat sem njega vprašal, kaj misli storiti.

Če bi njih videl, bi jim že pokazal.

7. Iz povedi izpišite osebne zaimke ter jim določite osebo, število in sklon. (6 t)

- Ali bi bila Trenta brez njega znana?

- Zanj so bili ti kraji zelo lepi.

- Njej in še dvema bralkama je odgovoril v oktobru.

(os. zaim. - 1 t; os., št., skl. - 1 t)

8. Vstavite ustrezno obliko nedoločnega zaimka. (4 t)

- iščem.
- moraš imeti rad.
- bi rad govoril s tabo.
- so se smejali, pa mi ni uspelo izvedeti, kaj bi to lahko bilo.

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

**TEST - Oblikovna stran besed, samostalniška beseda,
književnost
K -1**

**Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki
in pazite na jezikovno pravilnost.**

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Oglejte si zgradbo besede gimnazija in izpišite: (3 t)

- podatek za "ženski spol" :
- podatek za "srednja šola za splošno izobrazbo":
- podatek za "ednino imenovalnik":

Pazite na pravilnost zapisa.

2. Samostalnikom v imenovalniku določite število. (3 t)

poslušalca	Kozje	Trbovlje
Vransko	vabili	sadje
Adlešiči	obresti	kri

(3 r - 1 t, 6 r - 2 t, 9 r - 3 t)

**3. Samostalnike postavite v rodilnik ednine in ugotovite do katere premene je prišlo.
(6 t)**

Samostalnik	Rodilnik ednine	Premena
taksi		
oko		
vrat		

4. Napačne sklonske oblike zapišite pravilno. (4 t)

- v diskotu
- pri bifetu
- sinkota
- z bratecom

5. Iz povedi izpišite osebne zaimke ter jim določite osebo, število in sklon. (6 t)

- Stopaj tik ob meni.
- Večkrat sem ga vprašal, kaj misli storiti.
- Vabimo Vas, da se udeležite predavanja v oktobru.
(os. zaim. - 1 t; os., št., skl. - 1 t)

6. Vstavite ustrezno obliko nedoločnega zaimka. (4 t)

- iščem.
- moraš imeti rad.
- bi rad govoril s tabo.
- so se smejali, pa mi ni uspelo izvedeti, kaj bi to lahko bilo.

7. Odgovorite na vprašanja.

- Navedite značilnosti zgodovinskega romana. (1 t)
- Navedite, katere teme zajema Prešernov Sonetni venec. (1 t)
- Navedite, kaj je likovna pesem oz. carmen figuratum. (1 t)
- Navedite, kaj je tema Prešernove balade Neiztrohnjeno srce. (1 t)

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST - Oblikovna stran besed, samostalniška beseda

X

1. Odgovorite na vprašanje.

Zakaj spadajo besede **barva, društvo, navijač, igralec, dres, oko, cilj** med samostalniške besede? (3 t)

2. Samostalnikom določite spol. (3 t)

smuči turbica Celje

mladina Joži ljudje

sadje Sečovlje FIFA

(3 r - 1 t, 6 r - 2 t, 9 r - 3 t)

3. Samostalnike postavite v rodilnik ednine in ugotovite do katere premene je prišlo.

(6 t)

samostalnik	rodilnik ednine	premena
šofer		
glas		
plaz		

4. Napačne sklonske oblike zapишite pravilno. (4 t)

- s stricom

- s Privšekom

- z Gašprom

- od Rudita

5. Samostalnik tla postavite v pravi sklon. (4 t)

- Sestra je pobrisala po .
- Iz mrzlih so že pokukali zvončki.
- Letalo je letelo tik nad .
- ne moremo popraviti.

6. Povedi dopolnite z osebnim zaimkom. (4 t)

Ta skupina pomaga, če zaidete v težave.

Nogomet zelo zanima, zato ne zamudim nobene tekme našega prvoligaša.

Prosila sem , naj se vrneta pravočasno, da me ne bo skrbelo.

Policisti so najprej opozorili, a njihovih nasvetov ni upošteval.

7. Iz povedi izpišite osebne zaimke ter jim določite osebo, število in sklon. (6 t)

- Njega so domačini zelo dobro poznali.

- Zanju je to velik izdatek.

- Najprej je poskrbel za sebe.

(os. zaim. - 1 t; os., št., skl. - 1 t)

8. Vstavite ustrezno obliko oziralnega zaimka. (4 t)

- misli, da je v težavah, se zelo moti.
- je plemenit človek?
- si očistil te madeže?
- si se ustrašil?

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST- A
Pridevniška beseda, glagol, prislov

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost.

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Preberite naslednjo besedilo in odgovorite na vprašanja.

V Postojnsko jamo vozi podzemni vlak, njeno notranjost pa že 175 let razkazujejo izkušeni jamski vodniki.

- Iz besedila izpišite podčrtane besede in jim dopišite vprašalnice. 5 t

- V katero besedno vrsto spadajo podčrtane besede? 1 t

- Napišite, katera beseda poimenuje: 4 t
- lastnost:
- vrsto:
- svojino:
- količino:

2. Pridevniške besede postavite v ustrezno obliko. 5 t

(električen)	energija
(množičen)	uporabnost
(kateri)	desetletje
(dva)	prijatelja
(kritičen)	masa

3. Iz besedila izpišite pridevniške besede in jim določite vrsto. 5 t

Trideset let mineva, odkar je ena naših najuglednejših dramskih umetnic končala študij dramske igre.

4. Odpravite napake. - Popravljeno poved zapišite še enkrat. 5 t

Pred prazniki smo šli k sorodnikom od mene.

Primož je pričeval o njegovem uspehu na skakalni turneji.

Prebiral sem članek o njenemu uspehu.

Zelo skrbim za moje zdravje.

Janez ni odstopil od njegovega stališča.

5. Obkrožite ustrezeno obliko nedoločnika ali namenilnika. 5 t

Naši športniki so se želeli uveljaviti / uveljaviti v mednarodni arenici.

Najprej se je bilo treba odločit / odločiti, kako bomo rešili ta problem.

Teh podatkov ni mogel shranit / shraniti.

Stekla je pogledat / pogledati, ali je Ana že prišla.

Ste tudi vi šli nabirat / nabirati gobe?

6. Glagolom določite osebo, število, čas in naklon. 5 t

je imel

ni prestopila

jemljemo

se bo zbistrila

spreminjaš

7. Tvorite zvezo predloga z/s in rodilnika. 5 t

konj stena

gora smučka obraz

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST- B
Pridevniška beseda, glagol, prislov, predlog

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost.

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Odgovorite na vprašanja.

- Kaj poimenujejo naslednji glagoli: 5 t

beremo:

je izšla:

se pogovarja:

opisujeta:

sedim:

- Primerjajte glagola delati in narediti. Izpišite tisti glagol, ki izraža dejanje z 1 t omejenim trajanjem.

Modri e je prozni prvenec Matjaža Pikala, ni pa njegovo prvo besedilo, saj je pred tem izdal že štiri pesniške zbirke. Ana, Jože in Alenka so roman prebrali z velikim zanima-njem, saj govorijo o stvareh, ki so blizu njihovemu življenju.

- V besedilu poiščite svojilna zaimka in ju izpišite. 2 t

- Katero slovnično osebo izražata glagola? 1 t

- Čigavo svojino izraža 1. svojilni zaimek. 1 t

2. Pridevniške besede postavite v ustrezno obliko. 5 t

(črn)	triko
(njegova)	volja
(najnovejši)	način
(študentov)	skripta
(bolan)	prijateljica

3. Iz besedila izpišite pridevniške besede in jim določite vrsto. 10 t

M. Zupančič je študirala na ljubljanski AGRFT in odkar umetniško deluje v slovenskih gledališčih, radijskih, televizijskih dramskih programih in filmu.

4. Povedi dopolnite z zaimkom isti ali enak. 5 t

V razredu je osem učencev iz razreda.

Kupila sem čevlje kot ti.

Metka in Jana imata pri angleščini ocene.

Na njihovi šoli imajo dijaki težave.

V naši državi govorimo jezik.

5. Glagolom spremenite glagolski vid. 5 t

pogrezniti dvigniti

**6. Popravite napake v rabi nedoločnika in namenilnika. Popravljeni poved zapišite 5 t
še enkrat.**

Marsikaj moram še naredit.

Tega ne bi smela reči.

Šli so gledati, ali je voda res narasla.

Hotel je it v kino, pa ne morem tja.

Bi nehali razgrajat.

7. Odpravite napake. - Popravljene povedi zapišite še enkrat. 5 t

Prišel mi je nasproti in skupaj sva odšla domov.

Enkrat bom tudi jaz veliko potovala.

Kjer je bil dober človek, so ga imeli vsi radi.

Sedeli smo noter in se pogovarjali.

Obiskali smo Gozd - Martuljek, ki se od blizu vidi Špik.

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

TEST- C
Pridevniška beseda, glagol, prislov, predlog

Pozorno preberite navodila. Kjer je potrebno, na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki in pazite na jezikovno pravilnost.

- Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

1. Preberite povedi.

Odšel je na ples. - Odšel je domov.

V soboto bo začelo snežiti. Jutri bo začelo snežiti.

Brez besed so ji sledili. - Molče so ji sledili po razstavi.

Zaradi maščevanja ga je polil s kakavom. - Nalašč ga je popil s kakavom.

Izpišite izraze, ki poimenujejo: 4 t

- kraj dejanja:
- čas dejanja:**6**
- način dejanja:
- vzrok dejanja:

- Ali so prislovi pregibna besedna vrsta? 1 t

- Ugotovite, ali so prislovi nastali iz pridevnika ali iz glagola: 5 t

- beroč:
- razumljiv:
- mirno:
- sede:
- skromno

2. Iz besedila izpišite pridevniške besede in jim določite vrsto. 10 t

Po njeni lastni evidenci je v tem času odigrala več kot sto odrskih vlog.

3. Ugotovite, kaj izražajo pridevniške besede: 5 t

- odmeven (koncert):
- klasično (glasbo):
- njihova (glasba):
- druga (turneja):

- koncertna (sezona):

4. Popravite oblike pridevniških besed. - Popravljene oblike zapišite še enkrat.

5

t

o svojemu očetu

kakšnem lovcu

z dvemi ravnili

z akademskem kiparjem

s svojim otroki

5. Namesto besednih zvez napišite ustrezni glagol.

5 t

dati odgovor

izreči pohvalo

jesti zajtrk

dati obljubo

imeti skrb

6. Odpravite napake. - Popravljene povedi zapišite še enkrat. 5 t

Tega ne morem dvignit.

Na tej razstavi ni kaj za videt.

Začel se je pripravljati na popravni izpit.

Lepo je gledat srečne ljudi.

Vsakdo mora pospraviti za seboj.

7. Vstavite predlog k/h.

5 t

Naslednji dan so jo peljali teti.

Pojdi gospe in jo vprašaj, ali bo jutri doma.

Deske prisloni steni.

Napotili so jo glavni medicinski sestri.

Prodajalka je stopila kupcu.

TEST- BESEDILNE VRSTE - M

- Kdo je sporočevalec besedila?
- Kdo je naslovnik besedila?
- Katero vrsto pomoči nudi sporočevalec?
- Iz besedila izpišite besede, po katerih je naslovnik lahko spoznal sporočevalčev namen.

- Utemeljite, ali je besedilo javno ali zasebno.
- Izpišite "glavo" obvestila.
- Izpišite ogovorni del obvestila.
- Navedite še tri različne primere javnega obvestila.

Napišite poročilo o poteku zadnje razredne ure ali o ekskurziji v Italijo ali o športnem dnevu. Besedilo naj ne presega 50 besed.

TEST- BESEDILNE VRSTE - L

- Določite sporočevalca besedila.
- Kaj je namen tega besedila?
- Kdo je naslovnik te izjave?
- Zakaj naslovnik potrebuje to izjavno priče?
- Utemeljite, zakaj izjava mora vsebovati osebne podatke o sporočevalcu.
- Kako sporočevalec potrjuje resničnost podatkov?

Napišite poročilo o poteku zadnje razredne ure ali o ekskurziji v Italijo ali o športnem dnevu. Besedilo naj ne presega 50 besed.

TEST- BESEDILNE VRSTE - K

NAVODILO

Pozorno preberite priložena besedila. Upoštevajte navodila in rešite naloge. Na vprašanja odgovarjajte s celimi stavki. Pazite na pravopis. - Za vsakih 5 pravopisnih napak se odšteje 1 točka.

- Kaj sporočevalec želi doseči s to besedilno vrsto?
- Kdo je spročevalec takšnih besedil?
- V kateri glagolski osebi je napisano besedilo? - Utemeljite zakaj!
- Poimenujte sporočevlaca tega besedila.
- Izpišite besede, po katerih prepoznamo sporočevalčev namen.
- Utemeljite, zakaj je v besedilu pomemben lastnoročni podpis.

Napišite poročilo o poteku zadnje razredne ure ali o ekskurziji v Italijo ali o športnem dnevu. Besedilo naj ne presega 50 besed.

leča

- Kaj je geslo slovarskega sestavka? *leča 1t*
- Poimenujte del slovarskega sestavka, v katerem najdemo ta podatek. *glava 1t*
- Geslu določite besedno vrsto. sam. *1t*
- Izpišite kvalifikator za besedno vrsto. ž *1t*
- Ali je beseda enopomenka ? *1t*